

ט. ב.

מדינת ישראל
הכנסת

פרוטוקול מס' 16/ג'

מישיבת הוועדה לחינוך והתכנות שהתקיימה ביום ג',
מ'ר בשבת תשי"ד - 19.1.1954. בשעה 11.15.

משתתפים:

- א. רימלט - ממלא מקום היר"ר.
- מ. אדנא
- מ. ארם
- ח. כדגור
- א. ברמן
- א. בלמון
- ט. כפרית
- ד. נצר
- ר. צברי
- א. רזיאל-נחור

חברי:

- ז. בן-ליקב
- ק. בהנא
- י. סמילנסקי
- ט. פרסיץ
- ט. רוזנברג

מזכרנים:

- מ. אבידרר - סגן הסנהל הכללי של משרד החינוך והתכנות.
- ד. סמנר - היועצת המשפטית של משרד החינוך והתכנות.
- מר בר-אור - היועץ המשפטי של משרד הסעד.

סדר-היום:

- א. חסוכות וטאלות.
- ב. הדיון בבקיעת בית-היתומים דיסקין.

=====

פרתח את הישיבה.

הי"ר א. דימל:

נתחיל בחקיקת המשרון הקומד בסדר-יומה

של הרועדה והוא: חתוכות משרד החינוך והתרבות לשלוחות שנשלחו בישיבה הנודמת.

מ. אבידר:

חבר-ההנהלה ארנא שאל בקשר לבית-הספר הממלכתי הדתי בראשון-לאציון. שה מוקם

ע"ה בנין לבית-הספר העצמאי מכאמיה שבחלקה בטר כהלוראה מכאמיה הקאיב המיתוח. החלו בבניית בית-הספר עוד לפני הנהגת החינוך הממלכתי. הבנין הוכנס לבית-הספר בית-יעקב. עתה הוא קומד להסתחים ובית-הספר הממלכתי הדתי מתקט בנין זה. ה"רן ש"ה בר 280 תלמידים כולל גם תלמידות. בבית-הספר העצמאי לשנת 120 תלמידים, הוא פרט מהחינוך הממלכתי. הרשות המקומית - במנרה זה עיריית ראשון-לאציון - קומדת על כך שיש למלא התחייבויות והחלטות קודמות. לכן הם רוצים להקמיד את הבנין החדש הזה לרשות בית-הספר העצמאי.

משרדנו שמוע על כך זה למעלה מחודשים

רחבק להקמיד בנין זה לרשות בית-הספר הממלכתי הדתי, ואנו עדיין הוכייה זאת ומחנהל מטא-רמתן ע"ה הרשות המקומית והיא טוענת, כי היא בעלה הבנין. על-כל-מניה אחרנו - עד כמה שיש ביכולתנו - את העכרת הבנין עד אשר יהיה הסכם. בן הרפיץ משלהת במני השר דיטנון הצקות מטרה ליכרת. מכל מקרה הענין נמצא הלימול.

הי"ר א. דימל:

האת ענין זה הוא בסמכות משרד החינוך

והתרבות להורות על העכרת הבנין או אי-העכרתו, או שמכות משרד המניח; או האת משרד החינוך והתרבות צריך לנהל מטא-רמתן זה ע"ה הרשות המקומית כשני טורים, או ברצות העירייה היא מקיימת את ההסחה וברצותה - אינה מקיימת.

מ. אבידר:

אין המשרד יכול לכרף דבר.

ר. סחור:

היה זה כך למי סעיף 10 ב' של חוק החינוך חרבה. אולם עכשו לא בן המאב.

מ. אבידר:

חבר-ההנהלה דימל שאל בקשר למאב בראש-העין. הוא אמר שישנה שה פעולת החתמה

להעכרת תלמידים לבית-הספר העצמאי. עלי לאציון, כי ידיעות כאלה הניקו חלינו לא רק מראש-העין אלא גם ממקורות אחרים. הזחרנו את הנהלת החינוך העצמאי ואחרנו להם שיש לקיימת את החוק. העכרה יכולה להקטרת רק באמצעות הרשות המקומית. את הם לא יקיימו את החוק - נכחל הכרה נוספת במרמד. כן הפעלנו את המפקחית המחוזיים שלנו כדי שיבדקו מי הם התלמידים ומתי עברו לבית-הספר העצמאי. לרגל שאלתו של חבר-ההנהלה דימל הודענו למפקחית המחוזיים להקמיד על כך.

אשר לבנין בית-הספר הממלכתי בראש-העין הוא איננו חרב, זה נכון. ישנה עוד כמה בנינים של המוסדות המחוזיים שאינם חרבים. בחקאיב של השנה הבאה אנו משתדלים להכניס סכומים גדולים יותר לחיקון המוסדות המחוזיים שלנו.

19.1.1964

הרבות ושאלות.

ט. הבידור:

בן שאל חבר-הכנסת רימלט בקשר לשלטים
הטרניה על בניני בתי-הספר. ב-8.12.53 שלח המנהל הכללי של משרד
ההינרך והתרבות חוזר לכל מנהלי בתי-הספר היסודיים והביא לחשומת
לבה את התקנות בדבר רישום תלמידיה שנתפוסמו ברשומות האומרות:
"כל מוסד יכונה כשמו ובתארו "מוסד הינרך ממלכתי" או "מוסד הינרך
ממלכתי דתי"; השם והתאור יצוינו מעל לכניסה לאותו מוסד". כל
המנהלים נדרשו לבצע זאת. בן הדבר בקשר למטמכית של מוסדות ההינרך.

בהמשך לחוזר זה שלח המנהל הכללי חוזר
אל מתקחי המחוזות ואל הסיקור המרכזי שימלאו רשימות מדוייקות
באיינה את שמו ותארו של כל מוסד. אותה המוסדות המבקשה לשנות
את שמם יש לציין גם את השם המבוקש. על מתקחי המחוזות למסור את
חורת דלית בקשר לכך לסר. בן הרוענו ללכת המחוזות, כי בתי-הספר
בתזור ריד אליהו צריכה לבחל את השמות היורדטים ובקטנו להעיר את
חשומת לבה של מוסדות הינרך ולה.

אשר לחוזר שנשלח לעירייתו ול-אביב בקשר לטם
"בית-הינרך" לגבי אלה שרוצים להשאירו גם להבא - הפרטה היא כזו:
מנהל מחלקת ההינרך בעיריית הל-אביב, סר שאול לוי, כתב למנהל
בית-הספר טרניחורבסקי מכתב מרה שליח חוזר זה של המנהל הכללי
בקשר לשם "בית-הינרך". כאשר מנהל מחלקת ההינרך בעיריית הל-
אביב לסר בקשר לזה נאמר לו שאין לכלול בשם בית-הספר זכר לזרה
בלוסר. אין לקבוע שזהו בית-ספר של "המזרחי" של הזרחה הכללי או
של זרח הקובדית. אבל אמר להשאיר את השם "בית-הינרך" ללא כל
חוספת ועל כך אין כל איסור. אולם יתה מנו מרמיה את הרשימות
והשר לורד יחליט בדבר. הגב השם "בית-הינרך" הינו שייך רק לזרה
הקובדית. מכל מקרה מנו דורשית שנוסף על השם "בית-הינרך" על שם
טרניחורבסקי. נניח יש לנחוב "בית-ספר ממלכתי". כאשר נאמר
את כל הרשימות ונעבור על כל השמות - יתכן ונשלח חוזר סבית-ספר
מסויית צריך לשנות חלק מסויית מסמו.

הי"ר א. רימלט:

בתי-ספר של הזרחה הכללי נקראו בתי-ספר
עממיית; בתי-ספר של זרה הקובדית -
בתי-הינרך. שאלתי הינה מברונה לכך את יז במינוי או בתואר שריד
לזרה, ובקיקר, את רוצית להנין את התקנות כמתכן ולשונן, כי אז
יש לכתוב: בית-ספר ממלכתי על שם טרניחורבסקי.

מ. הבידור:

השר יקבור על כל הרשימות האלה. אולם
כירה יש איסור על חוספת הזרחה. אולם
ביחס לטם: בית-הינרך על שם טרניחורבסקי, נניח, אין איסור.

אשר לבית-הספר בתזור - עלי לציין
כי בהודעה שנמסרה במראתי-שבת ב"קרל שיראל" נאמר, כי בית-הספר
הממלכתי בתזור מודיע כך וכך.

חבר-הכנסת רימלט שאל בקשר לבתי-הספר
בעכו ובראשון-לאיון שהשתתפו בחגיגות שנשארו בהם סממנות ודגלים
שאינה לאומיית - פנינו למפקח המחוזי ושאלנו לפרמיה ולתאריכים.
את פרמיה אלה נמאית בידי חבר-הכנסת רימלט, ירב יעשה את ימצאות
לנו.

בן שאל חבר-הכנסת רימלט בקשר למניית
המרכז להינרך אל מנהלי בתי-הספר לארגן את ההררית - לנו לא ידוע
על כך דבר.

10.1.1951

תשובות ושאלות.

מ. אבידור:

חבר-ההכנסה ריחלה הבילוי בפנינו מטמך אשר בו איננו עיריית ראשון-לציון בגוימת אי-נעזרת לחלמידים במקרה שהוריה לא ילמדו את האגדה, או איזה ספר אחר הקטור בבית-הספר - הגבנו על זה והודענו לעיריית ראשון-לציון שהדבר נעשה שלא כהלכה. אנו מקבלים חלונות מעיריית ראשון-לציון שהורים אינם רוצים לסלם את האגדה שאושרה על-ידי העירייה והטר, ואילו במקומות אחרים מסלמים זאת. הסברנו לעיריית ראשון-לציון שאפשר לנקוט בצעדיה שונים נגד ההוריה, אבל לא נגד הילדים.

חבר-ההכנסה בוגר שאל בקשר לתקנות למניעת תעמולה - המשרד החין כבר תקנות אלה להתחנה לדיון ברועה הקיץ.

בן שאל חבר-ההכנסה בוגר ביהס לתכניה הלימודים בסמינרים עקב הנהגת החינוך המסלמתי - מאחר שהונהג החינוך המסלמתי בחלו הזמניה והנהגנו פיקוח החיד ומיזגנו כיתות, זהו תכניהנו גם לקחיד.

אשר לתכניה הלימודים בסמינרים - אנו חושבים בטנה זה לדרון לא רק בתכניה הלימודים של הסמינרים אלא גם של בתי-הספר החינוכיים.

בן שאל חבר-ההכנסה בוגר ביהס לתעודת-הבגרות בבתי-הספר החינוכיים, וזה היה תכלול גם מקצועות אחרים - ישנן הצקות רבות בענין זה 'הנדרון ברועה מסוהמת של משרד החינוך והתורה' האוניברסיטה והתכניהו בקשר עם הניהת הברגריה לאוניברסיטה ולתכניהו.

חברת-ההכנסה כפריה שאלה בקשר למצב בתי-הספר בישובי-ערליה נחשליה - אנו מתחללים לשפר ולקשרה כמיטב יכולתנו במסגרת התקציב המוגבל שיש לנו. אנו מקווים שיהיו לנו תמצים גדולים יותר בתקציב של השנה הבאה.

חברת-ההכנסה נצר שאלה בקשר לשמורעת שאחוז ניכר של הילדים בישובי-הערליה אינם מבקרים בבתי-הספר ומה חושביה לעשות בנידון זה - ישנה תעמיה רחיה לאי-ביקורת של הילדים בבתי-הספר; ישנן מקומות בהם רוצים ההורים לשלוח את ילדיהם לעבוד - כסובן שנגד הרדיה אלה יש להסרו באמצעים שונים. הרורים כאלה יש בקיטר במחוז הדרום ואנו נשתדל להביא הרדיה אלה למשפט; והיו מקריה כאלה. בן ישנן מקומות בהם תכניהו אינם מתאימים לבתי-הספר, ולכן חין ההורים שולחיה את ילדיהם לבתי-הספר - כאן התרופה אינה משמטית אלה שכלול בתי-הספר. בן ישנה תעמיה של מחסור ואנו חושבים עתה, בקיטר, על המחסור במזון - במקרה זה אריך משרד החינוך והתורה להתפ' פקולה עם משרדיה אחרים.

בן שאלה חברת-ההכנסה נצר ביהס לקרובה שמסלמיה מסכורה לגננות לפי מספר הילדים בביתח בן לגילאי חינוך חובה - משרד החינוך והתורה משלה מסכורה מלחה לגננות במסכרות המוחזקים על-ידו. אולם ישנן גננות בישובים קטנים שאין שם 11 ילד למתיחת ביתח - רק 11 ילד מצדיקים מתיחת ביתח - אלא יש שם 8 ילדים והרטה המקומיה פוחחת בן, אזי משרד החינוך והתורה משתתף בסכורה שהוא 8/11; לגבי בתי-ספר' - אנו נוהגים לשלוח סכורה קצת יותר גדול, כי יש לנו תקציב לכך. גם בגניה של ארגוני הנשים אנו מסלמיה את המסכורה לפי המכסה. במקרה זה מקבלת הגננת את המסכורה מהבעלות שלה. אנו קבענו את מסכורתה הממוצעת של גננת לפי 160 ל"י לחודש לכיתה המכילה 35 ילדים. את ארגוני הנשים פוחחים כיתה-בן לילדיה בגיל 5 שנים, ויה שם 35 ילדיה - אנו שולחיה את מלוא המסכורת; את ישנן שם רק 20 ילדיה - אנו שולחיה - 20/35. אנו איננו הטעמידים של הגננות, אלא נוהגים את התקציב לארגוני-הנשים

19.1.1952

שאלות.

מ. ארת:

האם משרד החינוך והתכנה צריך לעשות בדיקה פוליטית האם הוא צריך לדעת אם בית-ספר מסוים יצא לאזור שהיא חגיגה ציבורית האם בכלל כתוב באיזה שהוא מקום שבית-הספר אינו יכול להשתתף בחגיגה ציבורית של ההסתדרות וזהו ענין פסול? נניח אם תהיה סיכסה שב"מון העיר לכפר" בלוח גב זה פסול? אינני יכול להכין דבריה אלה. אני חושב שאין זה מתפקידו של משרד החינוך והתכנה לקיים בדיקה של כשרות פוליטית של פקולה זו או אחרת.

ד. צברי:

בעקבות שאלתה של חברה-הכנסת נצר ברצוני להעיר כי השתתפותי בכינוס ושמעתי את באי-כוח מושבי-העולים מביאיה את טענותיהם. כמעט כל באי-הכוח שהשתתפו בכינוס זה מכל מושבי-העולים עמדו על השאלה התרבותית במקומותיהם ועל בית-הספר. הם התאוננו על כך שיטנו במקומותיהם ספריות אולם הספרים סגורים בארון, כי אין מי שיחלק אותם אין כלל מסוגה על ענין זה במקום. כן ישנה מקומות בהם לא קלים כלל חוק חינוך חובה והילדים מסתובבים וחינה הרלויה לבית-הספר. ישנה מקומות בהם אין כלל הסכרה ביחס לכל שאלות המדינה. נניח קריתים על הד שמו בן-גוריון הלך לשדה-בוקר - אין מסבירים להם זאת. או האנשים שומעים שאין עדיין ממסלה ואין מי שיסביר להם דבריה אלה.

הנודע במקום מתכנל ואין לו כל פעולה שקטוע וכידור; ישנה מקומות בהם התקודה החמה היתה מכניסה אורזיה חמה - אולם גב היא נתכנלה. כבר אמר דוקטור אבידור כי ישנו סיבות שונות לאי-ביקורת של הילדים בבתי-הספר. אולם לדעתי הסיבה החשובה היא שהמורים אינם אישים, אין לכל אחד מהם אישיות מספיקה כדי שיוכלו לרכז את הדברים. אם במקום מסוים ישנו מורה טוב, הרי לאחר שקרת בית-הספר הוא עוזב את מקום עבודתו. באופן כזה הוא עושה רק רבץ ממלאכתו.

מדברי כל באי-הכוח אפשר היה לטעון כי הם רוצים שיהיה במקום מסוגה-מרכז-מורה שימפל בנוער בשעות אחר-הצהריה ובמבוגרים - בערב. האם משרד החינוך והתכנה אינו חושב על בעיה זו שיש לתבוע מהמורים התלמידי למקומות אלה שיגורו במקומותיהם ברור כי יש לתת תנאים טובים. הן בכל ישוב מקימים שיכון, יש לדאוג לכך שיקימו בית מתאים למורה שיוכל לשבת בו ולרכז את כל המטרות. הן עיקר הזעקה היתה על כך שהנודע הולך ומתכנל. יש לתת את הדעת לבעיות אלה, כי הן מקיפות כ-250,000 איש עולים שסצבה הוא כזה. לאן נגיע את' לא נטפל בחינוך העוליים. לדעתי משרד החינוך והתכנה צריך לטפל בכך ולהכניס שינויים בכל העבודה הזו.

א. רזיאל-נאור:

בכפר נורדיה ישנו בית-ספר וכו' לומדים 9 ילדים. הם נדרשו להצטרף לבית-הספר באור-משה ונוסעים לשם יום-יום בעגלה. כאשר אנשי כפר-נורדיה פנו למשרד החינוך והתכנה בהצעה לפתוח במקום בית-ספר והם מוכנים להקציב מקום מקום מתאים. ענו להם מטעם המשרד כי מאחר שיש להם רק 9 ילדים אין אפשרות להרושות להם לפתוח ב"ה-ספר. אולם הם לא ביקשו השתתפות מלאה אלא באופן יחסי. כלומר, 9/11 ויתר הסכום על חשבון הרושות המקומית. הייתי רוצה לדעת מדוע אין נוחנים לפתוח להם ביתה? ברור, כי הם פנו לפיקוח המחוזי במקום.

19.1.1954

טאלות.

ח. בוגר:

מדוע הגננות האינוריות ביד-אליהו
שבתו ממני שלא קיבלו את משכורת חודש
דצמבר והגניה נסגרו, בטעה שכגניה הפרמייה לימדו?

ד. נצר:

אטחמט בהזדמנות זו של שאילתות ואשאל
בקטר למפעל ההזנה. עדיין ישנם ילדים
שאננם ארכליה. הייתי רוצה לשאול את משרד החינוך והתרבות כיצד
חושב הוא לפעול כדי שבאופן מהיר מאד, מאד יקבלו ארכל כל הילדים
הכלוליה בישראל שיהם במסגרת מפעל ההזנה?

נמסר לי כי גם מנהל המחלקה לחינוך
של קיריית טל-אביב ימנה בקטר לכך. ישנן גם בקירות הקטורות
במפעלה שעבדו בקירייה במסך שנים והאיגוד המקצועי נכנס לענין זה.
אולם בינתיים המקורות הזקוקים ביותר להזנה בתל-אביב כמו, סלמה
הדרמה לחלמיות בירושלים, או אבו-כביר הדרמה למקור-חיים -
דווקא במקורות אלה אין הזנה ואנו נמצאים כבר בסוף חודש ינואר.

הן קיבלתי תשובה ממשרד החינוך והתרבות
שהילדים אינם מקורים בבית-הספר מטרה שאין שם מפעל הזנה. לכן
הייתי רוצה לדעת כיצד מיישב משרד החינוך והתרבות טחירה זו?

ט. כפריח:

עלינו להתחיל להתכונן לדיון בחקציב
לשנה הבאה, וכדור שלא תהיה היכולת
למפק את כל הצרכים. לכן הייתי רוצה לשאול את משרד החינוך והתרבות
את איך הוא חושב להעלות בפנינו בקירות שונות הקטורות בחקציב
כדוגמאות אחת הטאלות שהעלנו בישיבה הקודמת וקיבלנו עליה חסובה בקטר
למצב המורים, השיכון, חוסר הכסרה מתאימה ועוד. לכן הייתי
רוצה שנשמע דין-וחשבון או סקירה ביחס לסידור עניני החקציב והצעות
לליכון המצב.

א. רזיאל-נאור:

בחלק מן העתונות ואיתי שמשרד האוצר
עומד להנהיג סבר לימוד מודרג בבתי-
הספר היסודיים כמו בגנים. הייתי רוצה לדעת מנין באה ידיעה זו
ראת היא נכונה?

היר"א. רימלט:

לפעמים ישנן תקלות רציניות בחשבות
משכורת המורים בבתי-הספר מטרה שהרשימות
הבאות מירושלים אינן מדרייקות וגורמות להך טפה ושה פורצות בכיתות.
וזאת מטרה שלא הוכנסו החשבות האחרונים. בעבר היו הרטויות
המקומיות מסדירות את הרשימות. אולם עתה קושי רב יותר מטרה
שהן חדלו לחפל בכך. הייתה הצעה להתזיק חצי פקיד ברטויות המקומיות
שיטפל בכך. למשל ברמת-גן פוצה שכיתה מטרה שלא כל המורים נכללו
כצ"ק שנחקבל לחשבות המשכורת. האה אי-אמסר למנוע תקלה זו.

אני מניח שהכל יסכימו שהחשבות חונתנה
בישיבה הבאה. אולי ישיב רק דוקטור אבידור לשאלתה האחרונה של
חברת-ההנחה רזיאל-נאור כדי להרגיע את חברי הורעדה.

מ. אבידור:

בעתון נאמר שמשרד האוצר עומד לעשות זאת. לכן
אריבה להיות מותניה טאלה זו אליו. משרד
החינוך והתרבות לא הציע ולא יציע דבר כזה. לדעתי, אין זה ענינו
של משרד החינוך והתרבות, או של משרד האוצר אף לא של הממשלה אלא
של ההנחה.

19.1.1954

הדירון בבקיעת בית-היתומים
דיסקין.

ב. הדירון בנייית בית-היתומים דיסקין:

א. רוזאל-נאור:

לדעתי יש להקיר בבקיעה זו ככל
הקודם וככל חוקך, כדי לברר בדיוק
נמרץ מה מצב הדברות שם ולהוציא לפועל איתן הדרישות המינימאליות
שעליהן הולחנו בדירון בהנחת הקודמת. מכל מקום אי-אפשר להשאיר את
הדברות כפי שהנם כיום. לא ייתכן לתת למוסד כזה להפך למכצור עוז
של כל מה שנוגד למושג חינוך ולימוד.

היר"ר א. רימלט:

אולי יסכימו להצעת י באי-כוח המטרדים
השונים, ובקיקר, לאור הנסיון שהיה
לנו, יאמרו תחילה באי-כוח המטרדים וירשכ-ראש ועדת הביצוע מה בדעתם
לעשות, מה חרשבי המטרדים הנוגעים בדבר לעשות כדי לחקן את הדברות
עד כמה שאפשר, ואת הדרכים שהלכו בהם עד כה הביאו אמנם לטיפורית
פה ושם, אבל רחוקים מלהניח את הדעת. לכן ראוי תחילה לשמוע את
באי-כוח המטרדים ומה יש לעשות כדי לאפשר ביצוע פעולות מסוימות,
כדי שבית-היתומים יחדל להיות מזכרת ערוץ לכולנו, לכל הישוב.

מ. ארת:

האם מוסד זה כלול במסגרת החינוך הממלכתי?

היר"ר א. רימלט:

זהו בית-ספר עצמאי.

מר בר-אור:

עיינתי במדווחי וראיתי, כי כל
השאלות שנשאלו הן בעצת ה'ט א ל ר ת.

אשר לשאלה הראשונה בקשר למספר הילדים -
מדובר שה על 150 ילדים. אולם בנין זה לפי גודלו יכול להכיל הרבה
יותר ילדים - זה אחת השאלות הנאורות. זהו בנין ענקי. ישנה
אדירות מסוימת, או היסוס מסויים לגשת לרקונסטרוקציה של הבנין,
כי הוא נוגד לכל מה שנקרא חינוך טוב ומתאים למוסד סגור או פנימלי.
לדעת אותה המוסדות שלפיהם אני חי, הרי המוסד כפי שהנו לא יתן את
התוצאות הראויות.

ישנו גם קושי גדול עוד יותר והוא -

רק חלק מהבנין חפוש על-ידי המוסד ומלבד זאת ישנם שם מפעלים
תעשייתיים במספר לא קטן. יש שם בית-חרושת לשיניית חותכות, בית-
חרושת ליהלומים, כל החדרים האלה מושכרים למפעלים ומבחינה עיסוקית
הדבר לא כדאי. החרזיה נחתמו לפני 10 שנים וההכנסות מעטות מאד.
לורעה הביצוע נאמר, כי המנהליה היר מאד להרכיב להתפטר מכל
המפעלים האלה. הילדים אינם מועסקים בבתי-חרושת אלה. אלה הם
מפעלים רגילים הנמצאים את כיון ששם יש להם מקום. אם נוציא מהבנין
את המפעלים יכול המוסד לקלוט 500 ילדים. עדיין לא נעשה כל צעד
מיוזם כדי לפנות את הבנין מן המפעלים האלה. הנהלת המוסד היתה רוצה
להגדיל את המוסד. אבל אינני יודע אם אנו ניתן יד לכך משום שאיננו
יודעים את המוסד יכול לחפל במספר מה גדול של ילדים.

חבר-ההכנסת ברגר חזר וקמד על כך שיש

צורך שימצא במוסד מנהל-אחרתי לכל המוסד, וכל-ידו יהיה עוזר והם
ימצאו כל העת במוסד ראשון יהיה לדגור אללהם - למעשה בשערות
הלימודים נמצאים הם המורים. לאחר שערות הלימודים נמצא ציבור גבאים
אשר כל אחד מהם רשאי להקביר אחריות קולקטיבית על מישהו אחר. ברור
כי אין כוונת לניהול המוסד במוסד והדבר חלוי בהחלטיות. הנאמנים

19.1.1954

הדירן בבקיעה בית-היהודים
דיסקין.

מר בר-אור:

חרה מינו מנהל חינוכי למוסד. היו גם מקדימי ומיטתו מן המנגנון
היה בעין מנהל אשר עיקר דאגתו הייתה בשמירת הקנינה המגבירה
שאלוה מנהליות. אבל מעולה לא נמצא במסגרת הזו אדם קיבל ממלכה
רחבה מידו הנאמניה לנהל את עניני המוסד, ובקיעה, בשמירת הילדים.

לבן אחת הדרישות הראשונות שלנו -

להכניס אב-בית, אדם המסוגל על עניני המוסד טהור למסגרת בית-הספר.
נמצא שם אדם מהאיה במשך חודש. אבל למקרה, לא הועברו לידי
הזמכירות הדורות כדי להשתלם על סידרי המוסד. במצב זה אנו נמצאים
עד היום הזה.

בשטר ההקדש אשר לפיו הוקם המוסד נתמנו

הנאמנים על-ידי המקדישים. היה זה אחר חוב של האדא אשר עליו
נקרא המוסד. הורה מתמנים הנאמנים על-ידי הנאמנים הקיימים. אם
יתברר כי הנאמנים אינם כשרים למקרה מבחינה משפטית, כלומר, אם
נרוב להוכיח מקילות לה רק בניהול ההקדש אלא מקילות של ממש כדי
שנוכל להעביר מהמקידים. אולם מאחר שאין הדבריה בך קיימת אפשרות
נחספת טעור אגיק אליה. כלומר, לו יכולנו להוכיח לא זה שהם
מוקלים בכסף המוסד, אלא אינה פוקליה להשגת המטרות שלמען הוקם
המוסד - היה זה טוב. אבל קשה להוכיח זאת.

מספר הנאמנים מגיע ביום ל-16. הנאמנים

מורכבים משני חלקים: יאנו חלק אחד שנמנה על חבר הנאמנים מלפני
20 - 15 שנה, יאנו חלק חדש שנחמנה לפני שנה ונמנה על נטררי קרוא.
החלק השני מהורה רוב מספרי גדול. קיימים חילוקי דעות חריטים
ביותר בקרב שני חלקיה אלה. הצלחת לקודד על כך מתוך המכתבים
שנשלחו אלי על-ידי חלק מהנאמנים הטטימיה טוטר על החלק השני והראשונים
אינה מוכנה להחף פעולה עם האחרים. יש לציין, כי הנאמנים שנחמנו
לפני שנה, קיבלו את מינויים על-ידי הנאמנים הראשונים ובכל זאת
יש ביניהם חילוקי דעות.

קיים חוק לניהול מוסדות ציבוריים, אשר

לפי הגדרתו "מוסד" אפשר לכלול בו גם מוסד בבית-יהודים דיסקין. אולם
לא נרוב לקבל את המוסד לפי צו הנהלה אלא את נרוב להוכיח שקיימת
הפרדה בניהול המוסד שקשה לנהלו בהתאם למטרות שלשמן נוסד - זהו
ענין רחב יותר. כבר רמזתי שחקנות המוסד מחייבות מן חינוך למצוות
והכשרה מקצועית - לו יכולתי הורה להוכיח, כי החלק השני של
המטרות במל במוסד והוא מקבל היום צורה וגוון השולל כל אפשרות
של עבודה - אזי יכולתי לפעול במוסד.

אינני שולל את האפשרות של הפעלת חוק

לניהול מוסדות ציבוריים גם על מוסד זה.

הצו הראשון הדרוש הוכחה מטריימת ניתן

לחקרמה של שנה. בית-המשפט רשמי להאריך צו כזה. אולם איש אינו
מתכוון באמצעות חוק לניהול מוסדות להעביר מוסד זה לידי הממשלה.
כמשך שנה אנו חייבים להשיג מורה מטריימת. אולם עד היום הזה עדיין
לא שמעתי ממיטתו מוסד מה רוצים לקודד עם מוסד זה. גם את היתה
ניתנת לנו ממורה מלמה לקחת את הרסן לידינו. הרי עד הורה לא שמעתי
מה רוצים לעשות בו. אני רק שומע שהמוסד במל שהוא קימה אינו מהורה
גורת חירבי והחנשים המוכיחים את הדבריה ארמיה שיש לסגור את המוסד.
אולם עם הנהלה כזו אי-אפשר ללבו לבית-המזמם.

19.1.1954

הדין בבתי-בית-היחודיים
דיסקין.

מר בר-אור:

גם לפי חוק לניהול מוסדות יש לראות
מה צריך לעשות לאחר צו ההנהלה.

הסניע השני הוא - לו יכולתי להציע
ליועץ המטכתי ולפקדל נגד ראון הנחמניח אלא אם בן אפטר היה להוכיח
שזהו הצעד האחרון.

בישיבה הקודמת שמעתי על גישושים בין
משרד החינוך והתחנך לבין הנחמנים. ייתכן ונאמר להסיק את
המסקנות; ויכול להיות, כי במקרה מסק-הדין שצריך להנחין נובל
לקבל את הסמכויות הדרושות גם ללא קבלת צו יחידה.

אשר לגיל הילדים המתקבלים למוסד -
מקולה לא נחקלו למוסד ילדיה בגיל הגן מטעם. חני לא ראיתי שם ילדים
בני 4 - 3 שנים. למעשה מתקבלים לשה ילדיה ברגע שהם יכולים ללמוד
בבית-ספר. מעמית מאד הם הילדים שמתקבלו גם לפני 50 שנה שהיו
יחומים מאב ומאה. לרובם היה חסר אב או אם, כלומר, בית היה קיים
אבל לא שלח; בדרך כלל גיל הילדים שמתקבלו בשנותיה האחרונות היה
למעלה מ-6 שנים.

אשר לשאלתה של חברה-הכנסת כפרית בקשר
לבקורת מהמידה ובאדק נאמר, כי אנו בדרך כלל הסתפקנו רק בביקורת.
אבל קשה להגיד שאנו קומדיה במגע מתמיד עם ההנהלה המוסד. אחד הקשיים
לכך המביאים בעיה זו לשולחן הוא - ההנהלה הקיימת מהחמקת בבורנה
מכל מגע ומכל פיקוח היכולים להנחין על-ידי הממשלה. דבר זה הוא
מכורן.

גם את נלך לבית-הדין המחוזי ונקבל פסק-
דין מוחלט - עדיין לא פתרנו את השאלה. אם משה זה ימשך נקשה את
הדברית על אפס וקל חמתה של חנני המוסד ובאותה האווירה שהממשלה
נלחמת בה. לכן לו ידעתי מה אנו רוצים לעשות מוסד זה, לו יכולתי
לקבל חכמים - היה טוב.

ר. סטנר:

משרד החינוך והתחנך יגיש תביעה לבית-
הדין שתכלול את הביקורת על המטרות. אנו
דרושים מינוי מפקח חדש ולא בהחמקת הכללית הקודמים ביון שהם בניגוד
לחוק. אנו נדרוש את הסמכות באיזור בית-הדין - להתקין חכמים
ליטרות - עם הסכמת הנחמנים או בלעדית - שתכלול את חכמים
הישרד לפי התקנות של מוסדות מרבית שהתקין שר החינוך והתחנך
והדבר הוא בהחמקת למסכותו לפי חוק החינוך הממלחתי המוסד, כי לא
יובל מוסד חינוכי אלא אם הוא כולל חכמים ישרד. דבר זה יהווה חידוש
במור במוסד. - זאת מבחינה חינוכית.

כל שאר הביקורת נוגעות למשרד הסעד ומשרד
הבריאות במידה שהם יתערבו בכנין.

היר"ר א. רימל:

נדמה לי שקיימת דעה מוחלטת בקרב ועדת
הביצוע שהמטא-רמתן עם הנחמנים - עקב
ההרכב הקיים שחלק מן הנחמנים הם רחיקים וחלק, נטורי קרתא - לא
יוביל לכל למחרת וכבר כלר על הקיימת מורה שאת ירשבים חכמים שאינם
מיוננים בשיהוף מעולה ומחורתיים מנוגדות לכל מה שאדם מתון חושב
לגבי חינוך ילדיה. אזי נשאלת השאלה אם יש להפעיל את החוק לניהול
מוסדות שאם לא הן לא תהיה כל חוקלה. מר בר-אור, למעשה עדיין לא
ברור מה צריך להיות המוסד כדי שביורה מינימלית יוכל למלא את
תפקידו.

19.1.1964

הדירון בעיית בית-היתומים
דיסקין.

היר"ר א. רימלט:

למן לדעת, אריה הרועדה להמליץ בפני
אלה שממפקידה לטורח את הדברית ליוזם בהקדה חבניה מה צריך להיות
מוסד כזה הממלא חמקידית אלה. דברית אלה צריך לעשות מיטהר. אולם
נשאלת השאלה מי צריך לעשות זאת. לדעת, צריך לעשות זאת משרד
ההינרך והרכות. זו צריכה להיות ההמלצה הראשונה.

בכל שיקדימו לעשות דבר זה, תעשה רעד
הביצוע עם המעורלות המשפטיות כדי להפיק את חוק לניהול מוסדות.
למן נשאלת השאלה אם רצוי שהמפקח החדש יהיה מטולב בכל המעולה הזו,
או ימונה כמורפן פרטיזאני, כי אם יופקל המפקח החדש תחת לחץ -
הוא יוכל מפני שקיימת שם אורורה שאי-אפשר למעול בה.

דעתי היא שהכל צריך להיות שלוב
בהפקלת האו לניהול המוסד בהקדה האפשרי ולתמנן מה צריך להיות המוסד.
לאחר מכן יש להפיק את המסיף הקטור בניהול המוסד למטן שנה.

ח. בוגר:

בעיית מוסד זה אינה קטורה רק במשרד
ההינרך והתחנות אלא גם במשרד הסעד
וזוהי ג שאלה חקייבית. אנטי המוסד מקבלים בסף ואין איש יודע
מהה מקבלים. לדעתי, הרורה בידי משרד התוצר לקבל דין-וחשבון
ולמי טיך הכיח. עלינו לדעת מהה המקורות לחקייב.

על משרד ההינרך והתחנות לדרוש מהנהלת
המוסד למלא טהר חבניה הינרך ומינורי טגהל רלע להסתפק בעיקרה מבחור,
ואם לא יקיימו דברית אלה - לא ירשו להח לתקייח.

ש. ברית:

למעשה, אני ממיימה להמקור של חבר-
הינרך רימלט שקל משרד ההינרך והתחנות
להכנס לענין זה. כן הייתי ממיימה שלח להחמק בחבניה מקולה, כי
כל פליחמיבית לא ירעילר. במוסד זה יש לעשות דברמה יסודית.
בורדתי תהיה הטנגרת קאומה לרפורמה זו ולין יש לעשותה על-ידי
הפיקל החוק מאד אחד, ומן הצד הטור - למשרד בקטר עת יוזמי
וחומכי המוסד, כי הם אינם יודעים מהו מוסד זה, האטר ביקרתי
בארורה-הכרית נשאלתי רברת, מהו מוסד זה. שם מקבלים רוסת שזהו
מוסד נמלא, יש לבדוק את הדברית, הן בורדתי ישנה איזו שהיא הנהלה
מאוררת בארורה-הכרית הורמכו במוסד. יש להתקטר עת חומכי המוסד
כדי לעקור את הדברית הטלה מיסודם.

מ. ארנה:

הבעיה היא אם ללחם בדרך של מקודה, או
בדרך בית-הדין. ההצעה ללחם בדרך
חוק לניהול מוסדות חקונה עירן את היא אמטריח. לפי מה ששמענו
אין זו עדיין הדרך הטבטיחה את הדברית בכל 100%. ייתכן והדרך
היא ללחם לפי הפקודה ולנסוח להחניה ממקח, או לבחור את האמטרות
להפיקל את חוק לניהול מוסדות ולכרון את המוסד. יוצא שימרו, כי
על המטודית לבחור את האמטרות את ללחם לפי חוק לניהול מוסדות
או למנוח לבית-הדין רבתחמה למקודה לנורח לחרון את העניבית ואחר-
כך אפשר יהיה להפיקל את החוק וליאורו בטיח מטמכי שיחן אמטרות ללחם
לפי חוק לניהול מוסדות.

1954.1.10.

הדיון בבקשה בית-היתומים דיסקין.

ד. נאר:

עלינו להחליט בהתאם למה ששאלה איזה מן המטרות שצפוי להגשמה על ידי הכבוד לאלוהים המטרות. אבל צריך להיות מטרות אחד שיממש במסד זה. מטרות לקבוע את המטרות הממשל בכך. איננו יודעים שמטרות החינוך והתרבות ממלא בכל המטרות המטרות. אולם צריכה להיות רשות מוסמכת אחת.

עלי לאיין כי חוק לניהול מוסדות נחקק עקב תופעות כאלה והחוק מאפשר להסדיר את הדברים. אולם צריך אולי להכניס איזה תיקון לחוק על-מנת להביא לידי סידור זה את בית-היתומים דיסקין ולהפכו למסד מותאם להפקידו והוא - אותה 150 ילדים יתחנכו בהתאמה ישראלית ובתנאים נורמאליים.

ה. אברי:

אני מצטרפת לדבריה של חברת-הכנסת כפריה. מאחר שקיימת עתה מדינת ישראל אין לתת ובקשר לחוק-לארץ. על הממשלה למוסדות חינוך אלה. על מטרות החינוך והתרבות לחפל בכך. יתכן ובדרך זו נמסיד את התמיכה מחוק-לארץ - אולם לא אצטרף על כך, ומטרות החינוך והתרבות צריך לעקור ענין זה.

היר"ר א. רימלם:

לא הייתי רוצה כי בהזדמנות זו נתורכח על ענין עקרוני הקשור במוסדות איכוריים ולא מטטלחיה. אני חושב שיתכן קיומה של מוסדות איכוריים בעזרת תמיכה מחוק-לארץ. אולם הייתי רוצה שנתרכז בענין הקומד בסנינו, אם כי לא נרמל להחליט מטרות שאין זה בסמכותנו.

הכל מאחדות בדעה שאנו מביעים משאלה שיש לקבוע מטרות אחד שיהיה ממנה על מטרות זה חוק שיחוק פעולה עם המטרות האחרות בקשר לביצוע הדברים. מותר לומר כי כוונת אחת.

נרמף לכך מה שלא חתיה גישטנו, בין אם גישטוי מרחיקת לבח, או גישטוי של חבר-הכנסת ארנא שיש לנסות ללכת בדרך של פקודה בית-הדין; הרי ברור, כי יש להכין תכנית לכל מקרה כיצד אנו מחארים לעצמנו מוטד כזה בהנאיו ובחומר האנושי שבו שיהיה מתאימה למאה בה אנו חיים. דבר זה הוא מתפקידו של מטרות החינוך והתרבות.

על המטרות הנורגעים בדבר להחחיל לשקול מה חתיה הדרך הטובה בה ילכו, אם בדרך הפעלה הפקודה, או באמצעות חוק לניהול מוסדות.

איננו רוצים להתחיל ברויכוח בעוד זמן מסויים, אבל היינו רוצים לדעת בעבור כמה זמן נרמל לטמוע מה נעשה בענין זה, נניח, בעוד חודש?

מר בר-אור:

בידוד חודשיים.

היר"ר א. רימלם:

עם כל היסוסינו נרמל להסכימה שכערד חודשיים יבואר אלינו ויודיקורנו מה

שיש למטרות רמה נעשה.

19.1.1954

הדירון בכניית בית-היהודים
דיסקין.

ה ח ל ט ה :

לקבל את הצעת ירשכ-ראש הרועדה:

1. לקבוע משרד אחד שיהיה מסוגל על מוטד זה תוך שיחורף מעולה עם המטרות האחרות הנורגעים בדבר. רצוי שיהיה זה משרד החינוך והתרבות.
2. הכנת תכנית מה אריך להיות מוטד זה על תנאיו והחומר האנושי שבו.
3. על המטרות הנורגעים בדבר להתחיל לשקול באיזו דרך יפעלו, את בדרך הפקודה המשפטית ואת באמצעות חוק לניהול מוסדות.
4. בעבור חודשיים על המטרות למסור על התפתחות הדברית.

היר"ר א. רימלט:

מאחר שבמרום ענין זה ברורני למסור לחברי הרועדה בקשר לענין המר"לית. בעיה זו הנראה הקמוד לדירון המליאת הכנסת ויעבירה לרועדה. נשאלת השאלה אם נמשיך במיפול בענין ונשמע צדדים נוספים, או נחכה עד אשר יועבר הענין למיפול של הרועדה. וזאת מאחר שאגודת הסופרים פנתה אלינו. הם שמחים שאנו נבגטנו עם המר"לית ונקיית דירון בכנסת. אך מחמלאים שלא הזמנו אותם. הם לא ידעו, מי עליהם היה לפנות אלינו כדי שנסמך את דבריהם.

ענה עלינו להתחיל את בישיבות הבאות יהיה עלינו להקדיש כמה יום השעה לשמיעת עדריות נוספות כדי שנהיה מצריידיה בחומר מייק לדירון בכנסת, או שנחמה ונודיע להם שלא נקבלת עד לאחר הדירון בכנסת?

ר. אברי:

היתה רעדת ספר היברית שהביאה את מסקנותיה. כיגד עומדים עתה לקיית דירון בכנסת לאחר שרועדה זו קבדה זמן כה ממושך ולשת מה?

היר"ר א. רימלט:

יכול להיות שמספר תנאים השתנו. לפני-כן היתה קיימת בעיית היכוא ועתה - בלו. נוסף לכך נראה שלא קיבלו את המסקנות.

מ. אונה:

אני מציע שאנו נקבל את אגודת הסופרים עוד לפני הדירון בכנסת, כי הדבר עלול להוסיף לנו לדירון. את נעשה זאת לאחר הדירון בכנסת, כוודאי שנצטרך לשמור אותם.

היר"ר א. רימלט:

אני מאמך להצעת חג-הכנסת אונה.

ה ח ל ט ה :

להזמין את אגודת הסופרים.